

Vragen diverse fracties ov 13 september 2022

Datum	22 september 2022
Fractie	Zie onderstaand
Onderwerp	Beantwoording technische vragen oordeelsvormde vergadering 13 september Agendapunt Voorstel vaststelling Lokale Adaptatie Strategie en Maatregelenprogramma West Betuwe

---

Tijdens de vergadering heeft u vragen gesteld die wij gehorende uw vragen en opmerkingen grofweg kunnen samenvatten in drie vragen. Graag beantwoorden we eerst deze samenvattende vragen en daarna gaan we dieper in op uw individueel gestelde vragen.

Samenvattende vragen en antwoorden.

Vraag 1

Waar stuurt de strategie op aan en wat is concreet de zichtbare uitwerking hiervan?

Antwoord

Met de strategie stelt u 5 leidende principes (pagina 3) vast die hun doorwerking krijgen binnen de diverse beleidsvelden van de gemeente. Het zet een verandering in gang om onze fysieke leefomgeving klimaatrobuster in te richten. 'Met deze door u vast te stellen kaders geeft u richting aan (toekomstige) uitvoeringsprojecten. Zie ook pagina 15 tot en met 18 uit de LAS voor een uitvoeriger toelichting op de leidende principes. Met de LAS starten we de eerste fase van klimaatadaptatief inrichten op. In deze fase benutten we met name natuurlijke momenten (onderhoud of aanleg) om klimaatbestendig in te richten. Om dit te bereiken is het maatregelenprogramma opgesteld, deze bevat concrete proces- en fysieke maatregelen, activiteiten en uitwerkingen om de strategie te realiseren.

Vraag 2

Er worden veel financiële middelen gevraagd voor personele capaciteit en participatie, wat levert dit concreet op?

Antwoord

De middelen voor personele capaciteit en participatie zijn nodig om de activiteiten uit het maatregelenprogramma op te starten. Met die activiteiten dragen we bij aan de bewustwording bij inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties over nut, noodzaak en voorbeelden van klimaatadaptatief handelen. Daarmee stellen we inwoners en ondernemers in staat om in de toekomst zélf oplossingen te realiseren. Ook verankeren we het klimaatadaptatief handelen van de gemeente bij zaken als onderhoud en aanleg van bijvoorbeeld wegen en groen.

Vraag 3

Er leeft een groot besef van urgentie tot aanpak, uitvoering en monitoring, maar ook onzekerheid wat de maatregelen in uitvoering gaan kosten. Kan hier meer duidelijkheid over gegeven worden?

Antwoord

Zie antwoord bij vraag 2 voor de kosten om het maatregelenprogramma uit te voeren.

De financiering van concrete maatregelen in (ondergrondse) infrastructuur en openbare ruimte maakt onderdeel uit van door u vastgesteld beleid. Bij het actualiseren van dit beleid en bij concrete projecten zal het klimaatadaptief handelen onderdeel zijn van de door de raad beschikbaar te stellen financiering. Besluitvorming hierover is een bevoegdheid van de raad. Bij financiering kijken we (naar voorbeeld van het project Asperen oude kern) ook naar externe financieringsmogelijkheden, zoals de impulsregeling DPRA.

Vragen gesteld door de fracties:

PvdA De Jonge

Vraag 1

Wij zijn voor een goed ondernemerschap maar willen voorkomen dat de teeltondersteunde maatregelen landschapsverrommeling veroorzaken. Hoe ziet u daarop toe?

Op bladzijde 11 van de LAS wordt ingegaan op het type teeltondersteunende voorzieningen dat bijdraagt aan klimaatadaptief handelen in de landbouw. Vanzelfsprekend wordt bij de toepassing daarvan getoetst aan actuele ruimtelijke criteria en de ruimtelijke kwaliteiten die gelden in het gebied. Uw raad heeft daarbij een kaderstellende rol. Indien er aanleiding is om hier nieuw beleid of nieuwe regels voor op te stellen, dan zal dit aan uw raad worden voorgelegd. Dit is maatregel 22 *“ontwikkelen regelgeving innovatieve bedrijfsvoering agrariërs”* uit het maatregelenprogramma.

CU – Van Willigen

Vraag 2

Structurele kosten voor bemensing

Begrijpen wij het goed dat voor de ondersteuning/participatie van ondernemers vooralsnog alleen voorzien is in ambtelijke ondersteuning en geen uitvoering?

Ja, dat is correct. Hiermee speelt de raad in op de in de participatierondes naar voren gebrachte behoefte om ondernemers te stimuleren tot en faciliteren bij klimaatadaptief handelen. Bij ondernemers en bedrijven ligt een grote eigen verantwoordelijkheid om eigen gebouwen en gronden klimaatadaptief in te richten. Zij kunnen gebruik maken van een belastingvoordeel via de Milieu-Investeringsafrek (MIA) om hun bedrijf te verduurzamen, ook klimaatadaptieve maatregelen komen hiervoor in aanmerking. De principes en uitgangspunten van klimaatadaptief handelen kunnen daarnaast worden toegepast bij onder andere revitaliseringsprojecten op bedrijventerreinen. In scenario 2 wordt daarvoor nog geen geld beschikbaar gesteld. Zie ook beantwoording vraag 2 Samenvattende vragen.

Vraag 3

Kan de wethouder enige toelichting geven over de financiering van het Rijk en hoe dit aangemoedigd wordt?

Bij de vaststelling van het Delta Programma Ruimtelijke Adaptatie is eenmalig een impulsregeling vrijgegeven uit het waterfonds (300 miljoen euro tot en met 2027). Deze regeling bekostigt maximaal 33% van realisatie

voor klimaatmaatregelen op de thema's wateroverlast, droogte en beperking overstromingsrisico's. Er wordt een eigen investering van 67% gevraagd.

Vanuit het budget van de werkregio (groot 4.25 miljoen euro) is voor gemeente West Betuwe hieruit 811.852 euro gereserveerd en aangevraagd voor de projecten Asperen oude kern en Korte Woerden te Waardenburg.

Op dit moment zijn de Rijksbijdragen vanuit het Klimaatakkoord 2019 primair bedoeld voor het realiseren van de energietransitie. Via de VNG wordt gelobbyd voor meer structurele bijdragen voor klimaatadaptatie.

Vraag 4

Wij adviseren de wethouder om ook eens te kijken naar mooie voorbeeld projecten in de gemeente Leerdam. In Leerdam is het openbaar groen met 'mooie' vaste bloemrijke beplanting vormgegeven op een wijze die de CU omarmt. Graag horen wij hoe Leerdam dit doet en welke kosten hieraan hangen.

Wij zullen contact met Vijfheerenlanden opnemen om ons hierover te laten informeren en koppelen dit aan u terug.

SGP – Van Maanen

Vraag 5

Het huidige voorstel van maatregelen is sterk gericht op leren, onderzoeken en pilots. De financiële middelen die hiervoor worden gevraagd is ook hierop geënt. Welke toekomstige kosten worden er verwacht naar 2026? We zouden hierin graag meer inzicht hebben en vinden het nu nog een open eind. Graag willen wij weten wat het ons en de inwoners de beoogde uitwerking en realisatie van de strategie gaan kosten?

De complexiteit van het vraagstuk maakt dat wij op dit moment niet aan kunnen geven welke toekomstige investeringen nodig zijn. Wel is een inschatting gemaakt van de schadekosten als gevolg van calamiteiten. Voor onze gemeente geschat op minimaal 647 miljoen euro tot 2050 als we niet klimaatrobust gaan inrichten, waarbij de kosten van een overstroming en schade aan natuur niet zijn meegenomen. De kosten voor het maatregelenprogramma zijn bekend. Zoals eerder aangegeven: bij de actualisatie van beleid of nieuwe projecten ontstaat duidelijkheid over benodigde extra middelen.

Vraag 6

Hoe moeten we de tabel met maatregelen lezen? Er staan nu kruisjes bij scenario 1 of 2 of 3 en ook meerdere kruisjes bij diverse maatregelen.

Bij scenario 1 worden die activiteiten uitgevoerd waar een kruisje achter staat. Bij scenario 2 worden de activiteiten uit scenario 1 plus de activiteiten met een kruisje uitgevoerd.

Scenario 3 bestaat uit de activiteiten met een kruisje plus de activiteiten uit scenario 1 en 2.

Vraag 7

Er zijn nog een aantal maatregelen waarbij staat dat dit verder uitgewerkt moet worden. Ergens moet dit betaald gaan worden. Hoe ziet de wethouder dit voor zich.

Zie antwoord vraag 2 Samenvattende vragen.

GL – mevr. Zierleyn

Vraag 8

Ten aanzien van de ondernemers zien wij vooral maatregelen ver in de tijd. Worden zij niet eerder meegenomen in de opgave voor klimaatadaptatie?

Jawel, ondernemers worden meegenomen in de opgave voor klimaatadaptatie. Zoals eerder aangegeven hebben zij een grote mate van eigen verantwoordelijkheid om hun gebouwen en locaties klimaatadaptief in te richten. Echter, een eventuele extra bijdrage vanuit de gemeente wordt later (geïnitieerd in een volgende cyclus of bijv. wanneer een bedrijventerrein gerevitaliseerd wordt).

Vraag 9

Graag willen we meer aandacht voor een goede monitoring van deze grote opgave. We zien dan ook graag dat dit jaarlijks plaatsvindt in plaats van 1x 4 jaar.

In de aanname dat uw vraag betrekking heeft op monitoring van de uitvoering van maatregelenprogramma stellen wij voor uw raad middels een raadsinformatienota jaarlijks te informeren.

VVD – mevr. De Zeeuw

Vraag 10

Reële begroting en open eind aansluiting bij de vragen van SGP.

Zie onze eerdere beantwoording.

Vraag 11

We missen in het stuk de integrale benadering met onder andere het waterschap. Water tekort en overlast, is een zeer belangrijk onderdeel van de opgave.

In het maatregelenprogramma gaan we bij procesactiviteiten 24-27 in op de (zeer intensieve) samenwerking met het waterschap. In het Water Uitvoering Programma (WUP) van het waterschap treft u ook veel maatregelen in onze gemeente aan.

LLB – mevr. Van Kuilenburg

Vraag 12

De nummering onder de kanttekeningen van het voorstel lopen naar ons inziens niet goed. Waar zijn de overige punten van de kanttekeningen?

De nummering van argumenten en kanttekening is conform geldende afspraken. Voor elk besispunt wordt minimaal 1 argument gegeven. Er hoeft niet bij elk argument een kanttekening gegeven te worden.

Vraag 13

Op blz 31 van de eerste bijlage staat dat er 100.000 euro uit het budget van wegen staat opgenomen voor het omvormen van verharding naar groen. Een ton uit wegenbeheerplan komen we dan straks weer geld te kort?

Lopen we dan niet het risico dat we geld te kort krijgen voor het beheer van groen waar we structureel geld te kort komen?

U verwijst naar blz.31 waar een overzicht van huidig beschikbare middelen is opgenomen. Hier heeft uw raad al een besluit over genomen.

Vraag 14

Aanvulling op teeltondersteunende maatregelen. Is de vragen 6 ha teeltondersteunende zonnepanelen dat dan mooi?

Bij het toepassen van teeltondersteunende voorzieningen toetsen we aan door de raad vastgestelde ruimtelijke criteria en ruimtelijke kwaliteiten.

Vraag 15

Graag zien we een toelichting ten aanzien van de Rijksbijdragen.

Zie beantwoording op vraag 3.

CDA – dhr. Miltenburg

Vraag 16

We zien de maatregelen graag nog concreter.

In het maatregelenprogramma is per maatregel vanaf pagina 21 een nadere uitwerking per maatregel gegeven.

Vraag 17

Er wordt veel geld gevraagd voor participatie – dat is goed, maar we willen graag weten wat je daarvoor gaat doen?

Zie voorgaande beantwoording.

VWB – dhr. Verweij

Vraag 18

Voor participatie inwoners wordt veel geld €80.000,- gevraagd. Wat gaan we daarmee doen?

Op blz. 29 van het maatregelenprogramma, activiteit 14 klimaatadaptatie met bewoners staat puntsgewijs uitgewerkt welke acties we hiervoor gaan opzetten/uitvoeren.

D66 – mevr. Boer Rookhuiszen

Vraag 19

Wanneer zijn de Klimaatrobuust bouwen richtlijnen klaar? We zitten voor een grote opgave rondom woningbouw en zien deze richtlijnen dan ook graag snel tegemoet.

Op dit moment werkt het Rijk aan de Nationale Maatlat. In deze nationale maatlat komen normen en regels voor nieuwe ontwikkelingen. Het is de bedoeling van het Rijk dat deze regels in 2023 in werking treden. Deze regels werken door in de lokale regelgeving (lees Omgevingsplan).

Vraag 20

De opgave is groot ook voor onze inwoners en bedrijven. Wij adviseren om ook naar alternatieve financiering te kijken zoals Revolverende leningen.

Een interessante suggestie die voor inwoners al deels bestaat onder de regeling toekomstbestendig woning lening.

Vraag 21

Lokaal calamiteitenfonds is als maatregel opgenomen. Vanwege de zeer grote financiële risico's is het de vraag of dit fonds niet zo hoog over moeten worden georganiseerd (Regio of zelfs Provincie).

In activiteit 2 op blz. 22 van het maatregelenprogramma geven we hier een toelichting op. We geven dit met name ter overweging mee. Ervaringen in Limburg leren dat een grote calamiteit veel vraagt van de gemeentelijke begroting. Het gaat er hierbij om dat primaire functionaliteiten hersteld en operationeel gemaakt kunnen worden.

Vraag 22

Gaan we ook nog vaker stresstesten doen zoals GroenLinks heeft voorgesteld om beter zicht te houden op de "ontstane kwetsbaarheden"?

Nee, voor de uitvoering van stresstesten maken we gebruik van theoretisch gemoduleerde buien. Eens in de 4 tot 6 jaar worden deze buien door het KNMI geactualiseerd. Het uitvoeren van een zogenaamde stresstest (het inzichtelijk maken van kwetsbaarheden) leidt op jaarlijkse basis niet tot nieuwe inzichten. Daarom wordt in een cyclus van eens in de 6 jaar een stresstest uitgevoerd.